

Előfizetési árak:

helyben, kézbe hozva:

Egész évre	16 kor.	— fill.
Fél évre	8 "	— "
Negyedévre	4 "	— "
Egy óra	1 "	34 "
Egyes szám ára	8 fillér.	

Vidékre, postán küldve:

Egész évre	18 kor.	— fill.
Fél évre	9 "	— "
Negyedévre	4 "	50 "
Egy óra	1 "	50 "

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk

Hirdetések a legutányosabb árban számítatnak. Nyíltér sora 60 fillér.

Hivatalos iparfejlesztés.

Pécs, 1902. február 22.

Tegnapelőtt *Szterényi József*, miniszteri tanácsos fölolvasást tartott a börzén az iparfejlesztésről és nagyon sok hibát talált a kormány iparfejlesztési politikájában, dacára annak, hogy magas hivatali állásánál fogva is annak irányításába nagy befolyást gyakorolhat.

Hogy ipart teremteni és fejleszteni kell, azt nagy súlyllyal hangoztatta, mert alaptételként ő is azt állította fel, hogy bármily magas fejlettségi fokon áll is egy állam mezőgazdasága s általában őstermelése, biztos erőforrásul az egymaga nem szolgálhat. Az egyoldalú őstermelési rendszer állandóan függő helyzetet teremt s azért át kell térni a nyerstermények ipari feldolgozására.

Ennek a mindenki által elismert igazságnak a helyes konzekvenciáját nem vonta le, mert akkor le kellett volna rontania a közös vámterület mellett fölhozott legerősebb argumentumot, a mely azt mondja, hogy a gazdasági közösség azért tartandó fenn, mert az őstermelő Magyarország és az iparos Ausztria gazdaságilag egymásra vannak utalva. Magyarország látja el nyersterményekkel Ausztriát, viszont Ausztria szolgáltatja Magyarországnak az ipari szükségletet. Ez az okoskodás homlokegyenest ellenkezik *Szterényi* alaptételével, mert ha annak megfelelően át akarunk térni nyersterményeink ipari feldolgozására, akkor először is lehetőleg meg kell akadályoznunk az idegen ipari termékek beözönlését s ha magunk dolgozzuk fel nyersterményeinket, megszűnik annak szüksége, hogy ezeket Ausztriában helyezzük el.

Persze *Szterényi* is azon a hivatalos állásponton áll, hogy először kell erőteljes ipart teremtenünk, akkor térhetünk át az önálló vámterület berendezésére; vagyis a cél elérésére szolgáló eszközöket csak akkor akarja a kezünkbe adni, mikor a kitűzött célt már elértük. Hogy pedig ez milyen képtelenség, azt bővebben bizonyítanunk sem szükséges, mert hisz a

tapasztalat igazolja, hogy nem volt még olyan állam a világon, a mely nemzeti ipart teremteni és virágzóvá fejleszteni másképp tudott volna, mint védővamos politikával. S a mikor a nemzeti ipar már a virágzás kivánt fokát elérte, akkor az illető állam mindig szakítani iparkodott a vámlezárással politikájával s a szabad kereskedelmi forgalom hívéül szegődött, mert az idegen ipar versenye már nem árthatott a saját iparának, a szabad kereskedelem pedig új piacokat teremtett számára olyan államokban, a melyeknek ipara még fejletlen volt.

Szterényi is olyan doktor, aki nagyon jól ismeri azt a hathatós orvosságot, melylyel betegét meggyógyíthatja, de azt mondja a betegnek, hogy gyógyulj meg előbb, akkor megkapod az orvosságot. Addig megelégszik kuruzslással, a miről tudja, hogy gyökeresen nem gyógyít, legfőlegb enyhíti a betegség tüneteit s a mi fő, alkalmas arra, hogy a betegben azt a képzelődést keltse, mintha valóban már gyógyulófélben lenne.

Minden erejét összpontosítja tehát arra, hogy a kuruzslásnak legalább ezt az eredményét biztosítsa s azért azt vizsgálja, hogy a kuruzslók eddig helyesen alkalmazták-e a kutyvalékaikat? S ebben a vizsgálódásában arra az eredményre jut, hogy a kormány eddig még kuruzslónak sem vált be az iparfejlesztés terén, mert a gyáripár támogatásával kezdte akcióját, a minek hatása nem az idegen gyáripár kiszorításában, hanem meglevő hazai kisiparunk elnyomásában nyilvánult.

Ezért fájjalja *Szterényi*, hogy nálunk az iparfejlesztés nem a kisipar fejlesztésén épült fel, mert itt negyedmilliót meghaladó önálló iparosról és legalább ugyanannyi alkalmazottról van szó, kiknek tulnyomó része városi elem és mint ilyen a vidéki városok szempontjából kiváló fontossággal bír. De hát a hiba megeseett, most már arról lehet csak szó, hogyan reparálhatjuk azt. És itt maga is beleesik a — kuruzslásba, — mikor azt mondja, hogy nem a kisipart, mint termelési formát, hanem a kisiparost, mint

termelési tényezőt kell megmenteni s ezért a kisiparos alakuljon át középiparossá. Vagyis a ki nem tud megélni, mint kisiparos, az legyen középiparossá! Hát szépen van az mondva, hogy akinek adóságok miatt ellicitálják a földszintes vi-tyillóját, az vegyen magának emeletes házat: de csak tessék megadni neki hozzá a módot. Ezzel pedig *Szterényi* úr adós maradt.

Áttérve a gyáripár fejlesztésére, *Szterényi* szükségesnek tartja a gyáripárnak állami kedvezményekkel és készpénz-segéllyel való támogatását, mert magában az országban nincsen elegendő tőke, kevés a vállalkozási kedv és az ipari szakismeret; nem áll rendelkezésre a képzett munkástörzs és nem vehető igénybe a fejlesztés hathatós eszköze, miután a mezőgazdaság érdekeit mégis első sorba kell helyeznünk.

Ahány tétel, annyi falzum! Hogy nincsen elegendő tőkénk? Hát csak tessék összeszámítani, mennyi tőke hever Magyarországon 4%-os kamatra a takarékpénztárakban. Persze azt mondhatja erre *Szterényi* ur, hogy épen ez bizonyítja a második tételt, mely szerint nincsen az országban vállalkozási szellem. De hát hogy az ördögbe legyen vállalkozási kedv, mikor minden vállalkozásunkat agyonnyomja a fejlett osztrák ipar korlátlan versenye. Hogy nincsen képzett munkástörzs, az is csak olyan frázis, aminek magja nincs. Hisz ha körülnézünk a külföld leghatalmasabb ipartelegein, mindenütt nagy számmal akadunk képzett magyar munkásokra, a kik ugy szakképzettségük, mint józanságuk miatt a legkeresettebbek a külföld gyáraiban. Ha ezeknek alkalmuk nyílnék idehaza, magyarországi gyárakban ugyanolyan feltételek mellett érvényesíteni tudásukat, bizonyára nem vándorolnának a külföldre s mindjárt rendelkezésre állana a kivánt képzett munkástörzs. Persze azt kívánni, hogy itt az országban lebzseljen a képzett munkástörzs s várjon, míg gyárak keletkeznek, az megint csak a kuruzslók észjárására vall.

A leghatalmasabb argumentuma pedig *Szterényi*nek az, hogy az iparfejlesztés

Vasárnap, február 23-án

nagy hering-lakoma

Kulin Henrik vasuti vendéglőjében. — Kezdeté d. u. 3 órakor. — Garai Ferenc jóhirű zenekara hangversenyez. —

Friss kőbányai Dréher-sör. — Jó minőségű hegyi borok. — Pontos kiszolgálás.

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

tés leghathatósabb eszköze, értesd: az önálló vámterület, nem vehető igénybe mert első sorba kell helyeznünk a mezőgazdaság érdekeit. Hát nem veszi észre a mellesleges fölölvásó ur, mennyire kopott már ez az argumentum? Hát olyan nagyon megvédelmezi az a vámközösség mezőgazdaságunkat, hogy e miatt le kelljen mondanunk az iparfejlesztés leghathatósabb eszközéről: az önálló vámterületről?

Hisz egypár latifundium tulajdonosának kivételével, a mezőgazdasággal foglalkozók zöme már szintén az önálló vámterület híveinek táborában van, mert a közös gazdálkodás csak az osztrák ipar érdekeit szolgálja, de a magyar mezőgazdaság érdekeit egyenesen kiszolgáltatja a külföld versenyének.

A mezőgazdaság és ipar érdekeinek annyira hangoztatott egyetérző állása csak úgy lesz lehetséges, ha vám és kereskedelmi politikánkat nem leszünk kénytelenek többé alárendelni az osztrák érdekeknek, a melyek ellentétesek a mi mezőgazdasági érdekeinkkel épügy, mint ipari létfeltételeinkkel.

Felre tehát azzal a kuruzslással s ide azzal a hathatós orvossággal: a gazdasági önállósággal!

Valami a becsületről.

Pécs, 1902. febr. 22.

Mindnyájan egyetértünk azon legújabb mozgalommal, mely célul a párbaj eltörlését tűzte ki s mindnyájan tudjuk azt, hogy az emberi becsület magasabb valami kell, hogy legyen, semhogy annak tiszteletét erőszakkal, kezünkben fegyverrel szerezzük meg.

Azt is tudjuk, hogy a párbaj tényleg csak a megsértett becsület megboszulását célozza, de annak, kinek nincs, a becsületet s illetve ennek elismerését s az ezzel járó tekintélyt nem szerzi meg.

Mi az oka mégis, hogy mindezek tudatában a párbajmánia nemcsak nem szűnik, hanem napról-napra nagyobb mérvet ölt.

Ismerjük azt a nézetet, mely a párbajszenvédély elharapozását a becsületsértő cselekmények enyhe bírói elbírálásában, — törvényeink nagylelkűségében keresi.

Igaz ugyan, hogy törvényeink enyhesége, de főleg azoknak könyörületes alkalmazása sokban hozzájárul az ugynevezett iparszerű krakélereskedés gyarapításához, de az ok még sem ebben keresendő.

Falkenhagent hiába sujtotta a hannoveri esküdtszék 6 évi várfogsággal, a mit mégis elég szigorú büntetésnek látunk, hasonló körülmények között mégis párbajozni fog s a közfelfogás szerint párbajoznia kell.

Az ok egészen más irányban keresendő. A hiba nem a törvényben, nem a bírásban, hanem bennünk s az általunk képezett társadalomban, ennek közfelfogásában keresendő.

Hisz mi a becsület?

Szerintünk a becsület jelenti elismerését az ember erkölcsi értékének, szellemi tulajdonságainak, társadalmi állásának és mindama sajátosságainak, melyek benne becsületreméltók.

E meghatározás szerint mindenki oly mértékben igényelhet embertársai részéről megbecsülést, a mily mértékben benne erkölcsi sajátosságok, megbecsülésre méltó tulajdonságok vannak. Más részről azonban mindenki tartozik mást is ugyanazon mértékben megbecsülni.

Mihelyt tehát önmagunkat jól megismertük, összértékünkkel tud nem becsülhetjük s mihelyt társadalmi érintkezésünkben kifejlődött az a finom érzék, hogy saját magas személyünket mások, esetleg jobban megbecsült személyének alárendelni tudjuk, a mikor tehát nem helyezkedhetünk azon jelenleg divó merev álláspontra, hogy megbecsülni csak minket kell, más mindenki kisebb, mint mi, akkor már nem kell a becsület védelméről gondoskodni, önként megterem ez.

Sokszor hallottuk azt mondani: »A tekintélyek kora lejárt.« Dehogyan járt le; inkább igen is sok a tekintély. Ma már mindenki tekintélynek képzei magát s a sok »tekintély« nem akarja elismerni a valódi tekintélyt.

Az elbizakodottság tehát az oka annak, hogy ma sokan, nagyon sokan gondolkoznak így: hogy a világon az első személy becses én magam vagyok és csak azután jó mindenki más.

Ily közfelfogás mellett természetesen, ha velünk történik valami kellemetlenség, ha tyukszemünkre lépnek, már égbekiáltó sérelem történt — miattunk. Elégtétel kell? Szolgálok vele. Egy lyuk a levegőben, egy karcolás a bőrünkön, vagy még gyakrabban ellenfelünk bőrén s a becsület marad — az, mi volt.

Nem! szeretett felebarátaink, így nem járhat el becsületes ember s így nem lesz elismert eszményi, társadalmi becsület soha.

Alakítsuk át a társadalmat egészen. Hónosítsuk meg lelkünkben a szerénységet, ne képzeljünk magunkról többet, mint a mik vagyunk, de ismerjük el másban is a jó tulajdonságokat. Becsüljük meg embertársainkban azt, a mit megbecsülni illik s másokkal szemben úgy viselkedjünk, a hogyan mi óhajtuk, hogy mások velünk szemben viselkedjenek.

Akkor nem kell mindennap becsületet reperálni, de nem is kérdjük senkitől, mi a becsület? Érezni fogjuk a tiszteletben és elismerésben, mely nekünk osztályrészünk.

H i r e k.

Pécs, 1902. febr. 22.

Napirend 1902. február 23-án és 24-én.

Háptar: vasárnap, febr. 23. — Róm. kath.: Péter. — Prot.: Dömjén. — Görög-kel (febr. 10.) Hetvened vasárnap. — Zsidó: Adar 16. — Nap két 6 óra 37 perckor; nyugszik 5 óra 18 perckor. — Hold két 6 óra 44 perckor este; nyugszik 6 óra 35 perckor reggel. — Hétfő, febr. 24. — Róm. kath. Mátyás. — Prot.: Mátyás. — Görög kel. (febr. 11.): Balázs. — Zsidó: Adar 11. — Nap két 6 óra 35 perckor; nyug-szik 5 óra 20 perckor. — Hold két 7 óra 51 perckor este; nyugszik 7 óra 51 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: keleten hideg, nyugaton éjjeli vagy, semmi vagy kevés csapadék várható.

A Kath. Kör felolvasása vsárnap fél 6 órakor.

A pécsi Takarékpénztár közgyűlése vasárnap d. e. tíz órakor.

Katonai sorshuzás a városházán vasárnap d. e. 10 órakor.

Budaikülvárosi Kath. Kör felolvasó estélye vasárnap 8 órakor.

Színház: vasárnap d. u. 3 órakor »Királyfogás«, operett; este »Szökött katoná«, népszimű. Hétfőn: »Goldstein Számi«, bohózat.

— (A pápa jubileuma.) Mohácsi kegyeletesen módon nyilvánult meg XIII. Leo pápává történt megválasztatása 25 éves évfordulójának megünneplése. — F. hó 20 án

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Évforduló.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

»Emlékezés az ember egyedüli paradicsoma, melyből ki nem űzheti senki.«

Mély gondolatokba merülve ül egy öreg úr íróasztala előtt.

— Nem-e a sors irónája, hogy én névnapomat ülöm ma is, úgy mint azelőtt. Mintha csak hallani vélném gunyszavát: — mit törődöm én a te helyzetteddel? Ha a visszaemlékezés elmúlt névnapjaidra szét is tépi bánatos szivedet, az nekem mindegy! Igen, így beszél hozzám a sors — tündök magában tovább az öreg úr — és nekem megadással tűrnöm kell. Kivel harcoljak? A halál az nem adja vissza martalékát.

Fiatal ember lépett be.

— Édes Fő-uram menjünk a pincébe.

— A pincébe? Ugyan minek?

— Nagyon szeretnék ma kimenni.

— Hiába csak jó gyerek ez a Karcsi

— gondolá magában az öreg úr — most csak azért szinlel kedvet a pincébe menéshez, hogy elvonjon bánatos gondolataimtól.

Alighogy kiértek, sorra jöttek a szomszédok »gratulálni«.

— Minek jöttök? — kérdé tőlük, — nem tudjátok, hogy kihalt a házam, hogy még egy kenyérmorzám sincs, ha nem hozatok a vendéglőből!

— Hogyne tudnánk — mondták valamennyien. — De hát mi csak azért jöttünk, hogy enni-inni adjál? — tevék hozzá incselkedve.

Borus, esős februári nap volt, korán besötétedett. Voltak, a kik a második faluból jöttek, ezek türelmetlenkedtek a rossz ut miatt.

Általános vig hangulatban indultak hazafelé. Mindenki vig volt, csak a házigazda bánatos arca nem derült fel.

A ház kapujában megállt;

— Köszönöm édes barátaim, hogy nem feledkeztetek meg a mai napról.

— Ohó! — kiáltának valamennyien. — Szeretnél lerázni ugy-e? De előbb el nem megyünk, míg a »Szent-János-áldást« meg nem ittuk.

— Őcsém uram, — fordult halkan a fiatal emberhez — a kulcsok niacsenek nálam.

— Nem baj az — felelt amaz mosolyogva — nem ment ide be senki.

Szavait igazolá a sötét csend, mely a házban uralkodott

Sehol egy kis világosság, semmi hang, mint ha csak gazdája szívének hasonmása volna.

Gyuták segítségével az ajtóig érnek, az kinyilik és a házigazda halaványra változik.

— Mi ez? —

Az étkező terem fényesen kivilágítva, a szobában hosszú, diszesen felterített asztal, tele virágok s tortákkal.

A kereveten korosabb asszonyok ülnek beszélgetve, majd kinyilik a másik ajtó, fiatal hölgyek jönnek párolgó talakkal pajzánul mosologva.

Hirtelen előlép egy ici pici kis lányka, hatalmas virágcsokorral kezében.

Mindenki tudja, hogy ez az öreg ur szomszédjának gyermeke, az ő kedvence.

Legjobban tudja ezt az a kis jószág maga. Büszkén tipeg, hogy elmodja azt a szép hosszú verset, melyet Karcsi előtt hiba nélkül elszavalt.

De a mint feltekint az öreg urra s látja mint peregnék annak könnyei, eldobja a csokrot s hangos sirásra fakadva rebegi:

— Édes bácsikám! —

Mindez régen, nagyon régen volt, azóta sok megváltozott, a legdrágábbak pihennek már a hideg földben, a barátság megszűnt, a fiatalok megöregedtek.

Csak egy nem változott meg. Az akkori kis leány most is ugyanoly szeretettel csüng bácsiján, mint akkor s büszkén mondja:

— Lássátok ez az ember kiállta a tűzpróbát. Mig ti valamennyien elfordultatok tőlem, addig ő megőrizte változatlanul irántam jószág szeretetét!

Süpegi.

reggeli 9 órakor fényes istentiszteletet tartott Keserics Ferenc apátplébános, melyen a hitközségi képviselő testület és iskolások, a kath. legényegylet testületileg, a mohácsi áll. polg. és rk. népiskola növendékei a tanteszületék élén, s az előkelőségek közül számosan vettek részt. Istentisztelet után egy a polgári, mint az elemi iskolában megható iskolai ünnepélyek tartattak. Előbbiben Szommer Gyula, intézeti hitoktató, utóbbiban Kis-szély Andor igazgató-tanító mondtak emlékbeszédeket.

— **(A Pécsi Kath. Legény Egylet)** a nagybőjt folyamán a következő vasárnapokon: február 23-án, március 2., 9., 16. és 23-án felolvasó-estélyeket rendez. Kezdeté minden egyes alkalommal este fél 9 órakor. Belépő díj nincs.

(Térzene.) Az 52. számú cs. és kir. gyalogezred zenekara folyó hó 23-án (vasárnap) fél 12-től fél 1-ig a Széchenyi téren tizenet ad a következő műsorral: 1. Induló Mahrtól. — 2. Nabukodonozor opera nyitánya Verdítől. — 3. «Doktrinák» keringő Strausstól. — 4. «Rövid zenei jegyzetek» egyveleg Králtól. — 5. «Tengerparton» dal Schuberttől. — 6. Stahrenberg-induló Schneidertől.

— **(A Pécs Budai Külv. Kath. Kör)** vasárnap tartja II. bőjt felolvasását, mely a kalommal dr. Greksa Kázmér főgimnáziumi tanár olvas fel. Kezdeté este 8 órakor Felkértek az összes tagok és hozzátartozók, hogy ezen felolvasásra minél számoban megjelenjen sziveskedjenek.

— **(A magyar korona és címer használata az iparban.)** A magyar szent korona jelvényét eddig tudvalevőleg másképp, mint az ország címerével kapcsolatosan, használni nem volt szabad és azok a védjegyek, melyeken a magyar korona a címer nélkül volt föllüntetve, ki voltak zárva a forgalomból. Hegedűs Sándor, kereskedelmi miniszter a miniszterelnökkel egyetértve változtatott ezen a dolgon, a rendelet hatályon kívül helyezte és értesítette az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy ezentúl mindazokat a védjegyeket, melyeken a magyar szent korona jelvénye látható, a mennyiben egyéb szempontból azok bejegyzése nem kifogásolható, szabályszerűen lajstromozzák be.

— **(Halálozás.)** Tegnap este megjelent számunkban már irtunk Jeszenszky Aladár haláláról. Ma a következő gyászjelentést vettük: «Alulírottak úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében, mély fájdalommal jelentik, a hű férj, a jó apa, fiu, testvér és sógornak Jeszenszky Aladár ügyvéd, ny. kir. járásbírónak folyó évi február hó 21-én délután 2 órakor életének 59-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 23-án délután 4 órakor fognak a siklói róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. A ergeztelő szent-mise áldozat folyó évi február hó 24-én reggeli 9 órakor a róm. kath. templomban fog a Mindenhatónak bemutatni. Siklós, 1902. február hó 21-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Özv. Jeszenszky Aladárné szül. Patzak Mária neje. Jeszenszky Margit leánya. Özv. Jeszenszky Józsefné, édes anyja. Jeszenszky Tódor, Jeszenszky Sarolta, Jeszenszky Gyula, Jeszenszky Kálmán, Jeszenszky Iona férj. Kiss Gyuláné, Jeszenszky Zsófia férj Ballus Zsigmondné, testvérjei. Kiss Gyula, Ballus Zsigmond sógorai.»

— **(Vámilleték a jövő hóra.)** A vámilletéknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében fizetendő aranyárkeletpótlék március hóra tizenkilenc és fél százalékban állapított meg.

— **(Kényelmes járhatóval kiállítás Pécsen.)** Az Országos Magyar állatkereskedelmi Egyesület több tagja a következő beadványt intézte az egyesület elnökségéhez, melyet egyelőre kommentár nélkül köz-

lunk: «Tisztelt Elnökség! Egy ízben már panaszt emeltünk az ellen, hogy Pécsen az országos vásárok alkalmával a járhatóval kiállítások 12 órakor ott hagyva csapot, papot, elmennek a hivatalból s csak 2 órakor kerülnek újból elő, s csak akkor nyitják meg újra a hivatalt. A vásárosok pedig kénytelenek várni addig, míg a hivatalnokok megebédelnek. A multkor felszólalás folytán, a földmivelési miniszter közbelépése után egy kis időre megváltozott a dolog; de azóta, úgy látszik, mást gondoltak a pécsiek és most megint minden a régiiben van. A legutóbbi országos vásár alkalmával megtörtént az a botrányos dolog, hogy dacára annak, hogy 50—60 waggon állatról kellett a fuvarlevetlet átírni, a hivatal mégis bezárták és a felek várakozni voltak kénytelenek. Ez az eljárás különösen a téli hónapokban nagyon kellemetlen és sok hátránnyal jár, mivel csak 3-tól fél 4 óráig lehet rakodni. Már pedig az egyenesen fizikai lehetetlenség, hogy az elmulasztott 2 órai munkaközött kipótolni lehessen kellő időre. Az ki van zárva, hogy elészüljenek az összes járhatóval, járhatóval nélkül pedig rakodni nem lehet. Ilyképen megesik, hogy az állatok kénytelenek a hivatal kényelmessége következtében 24 órát vesztegetni. Mindenképen lehetetlen állapot ez, mely nem is maradhat így tovább. Az állatforgalmat nem szabad megakadályozni azért, hogy Pécs város — takarékoskodjék. Beismerjük, hogy a hivatalnokoknak szükséges a munkaközötti pihenés, mert nem dolgozhatnak reggeltől estelig megszakítás nélkül; de épp ezért kötelessége a városnak, hogy kellő munkaerőről gondoskodjék, kik felváltva egymást végeznék a munkát, hogy így semmi fernakadás ne legyen. Mivel pedig ez az eset nem áll egymagában: arra kérjük a t. elnökséget, sziveskedjék a nm. földmivelési és kereskedelmi miniszterekhez feliratot intézni, azt kérve, hogy a miniszter rendelkezze, hogy a vásártartó hatóságok gondoskodjanak arról, miszerint elegendő és felváltható járhatóval-írókkal rendelkezzenek, nehogy a vásári forgalom e miatt fennakadást szenvedjen. Maradtunk a t. elnökségnek illő tisztelettel Budapesten, 1902 február 11-én. Kész tisztelettel: Bauer Mór, Klinger Mór, Fuchs Sándor és Dezső. egyesületi tagok.»

— **(Mit árulhat a zsidó.)** A keresk. miniszter elvi jelentőségű határozatként kimondotta, hogy a zsidó iparendelő alapján csupán régi, értékükben csökkent áruk árulhatók. A mennyiben a zsidó iparok új rubaneműk, vagy bármely más új árucikk elarusításával is foglalkozni akarnak, a zsidó iparendelőtől kívül tartoznak megfelelő iparigazolványt is váltani. A mennyiben pedig az egyes törvényhatóságok vagy rendezett tanácsú városok által alkotott zsidó ipari szabályrendeletben esetleg olyan intézkedés volna, melynek értelmében a zsidó üzletekben új tárgyak nem tarthatók, illetőleg nem árulhatók, ez az intézkedés nem zárja ki azt, hogy a mennyiben a zsidó iparok új árucikk készítésére vagy eladására is megfelelő iparigazolványa van, ez utóbb megnevezett ipart más bejelentett, vagy bejelentendő helyiségben gyakorolhassa.

— **(Vége a szerelemnek.)** Tegnap este a Kossuth Lajos-utcán nagy riadalmat okozott egy legény, ki egy leányt tépázott amugy istenigazában. A leány Hartmann Mari névre hallgat és valami bensőbb viszonyban lehetett a legénnyel, a kit Őri Istvánnak hívnak. Azonban a leány megunt a szerelmeskedést; kadta az utat a legénynek, a miért az boszút esküdött ellene. Tegnap este azután rálesett és agyba főbe verte a hűtlen leányt, kinek több sebet is ütött a fején. A véres boszúállásnak a rendőrség vetett véget s a leányt be akarta a kórházba szállíttatni, de az nem ment. A boszúálló legény ellen megindították az eljárást.

— **(Kórházi szédülő.)** Nagy bajba

jut szegény Stern Alfonz Mária, ha egyszer csak ugyan beteg talál lenni Olyanforma bajba, mint a pástorgyerek, aki tréfából kicsődítette néhányszor a falut a legelőre azzal, hogy úgy jajveszékelt, mintha farkascorda rohanta volna meg — s egyszer aztán csakugyan jött a farkas és ő hiába ordított. — Stern Alfonz Mária, zagrabi csavargó, a ki — mindenféle címeken segélyt gyűjtöget s fáradságos utazásait a kórházakban piheni ki. Főlvéteti magát s addig lustálkodik, míg ki nem sül róla, hogy szimulál. A belügyminiszter most fölhívta rá az összes kórházak szives figyelmét és Stern Alfonz Mária halálos beteg is hiába kopog be ezután a kórházakba. Eljátszotta kis játékeit.

— **(Jelentés a vízről.)** A Tettye forrás vizszolgáltató képességéről a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A víztartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgáltató képessége folyó hó 22-én reggel 12.300 köbméter.

— **(Rendelelet a hernyóirtásról.)** A rendőrkapitányság rendeletet adott ki, melyben a szőlő és kerttulajdonosoknak figyelmükbe ajánlja, hogy a hernyóirtás iránt intézkedjenek s a hernyókat a fákról március végéig kiirtsák. A rendelet szerint, a ki ez időre a hernyóirtást nem teljesíti, száz korona pénzbírsággal sújtatik.

— **(Postamester kerestetik.)** Bihács, Tolnamegyében, egy harmadosztályú postamesteri állás van üresedésben. Pályázati ajánlatok március tizenegyedikéig adandók be a pécsi posta- és távirdaigazgatóságához.

— **(Kivételes vásárhatárnap.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Baranyamegye területén levő Szászvár községben a március 31-re eső országos vásár ez évben kivételesen március 26-án tartassék meg.

— **(Itt a tél.)** Az idén eddig alig beszélhettünk télről. Alig egy párszor havazott, az is menten elolvadt, locs-pocs lett belőle, másnap pedig már vagy langyos tavaszi eső szakadt, vagy tavaszias napsugár tűzött le. Ma azonban egyszerre száraz és derűs idő mellett erősen lehűlt a levegő, mely már az éjjel egészen téliesre fordult, úgy látszik tehát, hogy majd most lesz telünk, a mikor már a tavaszt várjuk.

— **(Egy iparos emléke.)** A kesztelyi ipartestület halhatatlan emlékü disztagnának, Unterberger Ferencnek volt lakóházát, az elhunyt iránti kegyelete jeléül, halálának tizedik évfordulóján emléktáblával jelölte meg s azt ma délelőtt 9 órakor ünnepélyesen leleplezte. Az ünnepély sorrendje volt: 1. Reggel 9 órakor gyász-istentisztelet. 2. Fél 10 órakor az emléktábla leleplezése: a) Hymnusz, énekelte az Iparosok dalköre, b) Megnyitóbeszéd, Oppel Károly, ipartestületi elnök, c) Emlékbeszéd, Pöltz Pál ipartestületi jegyző, d) Szózat, énekelte az Iparosok dalköre. Az emléktábla leleplezési ünnepélyét este 8 órakor Leitner Mihály kávéházi helyiségében társasvacsora zárja be.

— **(Szalay Imre meghalt.)** Lelle somogy megyei községben a magyar közéletnek egyik kiváló érdemes alakja, Szalay Imre, volt orsz. képviselő és földbirtokos tegnapreggel meghalt. Szalay több ízben képviselte a lengyeltői kerületet s a függetlenségi pártnak oszlopos tagja, szellemes és ügyes szónoka volt. Világlátott férfiú s finom modoru, szellemes társalgó volt s ezért előkelő körökben is nagyon kedvelték. Szendélyes gazda és vadász volt s azelőtt számos főúri vadászkirándulásban vett részt. Beutazta Ceylon szigetét s arról „A rubinok hazájából“ címen érdekes könyvet is irt. Szalay Imre a veszprémi megyei Dégen született 1846-ban. Előbb Lellen, ősi birtokán gazdálkodott, hosszabb utazásokat tett szőlészeti tanulmányok miatt Franciaországban a Rajna mentén s Ausztriában. 1875-ben a lengyeltői kerület képviselőjének választotta,

mely kerületet hat ízben képviselte 1896-ig. A parlamentben legnagyobb részben szőlőszeti és borászati dolgokban szólalt fel, a gyártott borokra vonatkozó törvény alkotását ő szorgalmazta, beadván a törvényjavaslatot. Boraival Páris, Bordeaux, Bécs, Antwerpen és Trieszt kiállításain arany és ezüst érmekeket nyert, a bécsi kiállítás alkalmával 1890-ben Magyarország borkiállítását rendezte, melyért királyi elismerést nyert. Az országos filloxera-bizottság tagja s az első volt, ki a balatonmelléki homokon szőlőt ültetett. A balatoni vitorla-sport föllendülésére sokat tett. Sokat utazott Afrikában, Indiában is. Irodalmilag a napilapokban működött, megalapította Somogy vármegyében a „Népjog“ c. lapot. Önálló művei: Vitorlás kalandok a Balatonon; A piramisok hazájából. A rubinok hazájából.

— **(Mégmérgezte a saját gyermekeit)** Megirtuk annak idején, hogy *Las kay* Tivadar, keszthelyi fakereskedőt két gyermekének megmérgezésével vádolják. A gyermekek holttestében tényleg mérget találtak. Az igazságügyi orvosi tanács rendeletére később a koporsókat a holttestekkel együtt felküldötték Budapestre. Itt megállapították, hogy a fugyermeket 30 napig, a leánygyermeket 8 napig etették méreggel, illetőleg annyi adag mérget ettek a szerencsétlen gyermekek. Holttestüket tegnap küldték vissza Keszthelyre. A vizsgálatot ezzel befejezték s az esküdtszéki tárgyalást már legközelebb kitűzik. *Las kay* mindent tagad.

— **(Uj hitelszövetkezet.)** *Förster* Jeur, gazdaságegyesületi titkár és dr. *Rónaky* Kálmán ár. ünlök, vállvetve buzgólkodnak azon, hogy az 1898. évi XXIII. t. c. alapján minél több hitelszövetkezet alakuljon, melynek működése a nép anyagi jólétén van hivatva segíteni. A hol az eszmét, a tervet megértik, megalakítják. Ilyen alkalmat talált *Rónaky* Szent-Iván és Szent-Gál községében, hol már két ízben is tartott előadást. Ezen jó világosító és meggyőző magyarázat hatása alatt nevezett községek lakói ki is mondták a csütörtökön tartott előadás alkalmából, hogy ezenel megalakítják a hitelszövetkezetet. Mindkét községben 200-nál több részvényes jelentkezett, kik felkérték *Rónaky*t, hogy ezen megalakulást a központnak jelentse be, hogy azután a működést a hitelszövetkezet azonnal megkezdhesse. Szent-Ivánban a hitelszövetkezet élén *Breckó* Antal tanító, *Tóth* Dezső bíró és ifj. *Nyaka* Ferenc kisbirtokos, míg Szent-Gálon *Hengl* Boldizsár tanító és *Káptalan* József bíró állanak. A nagyszámu hallgatóság melegen köszönte meg *Rónaky*nak a fáradozását, a magyarázatot és az érdeklődést.

— **(Választmányi ülés.)** Baranyavármegye gazdasági egyesületének igazgató választmánya ma délután 3 órakor ülést tartott a vármegyeház közgyűlési nagytermében *Ország* Lajos elnöklete alatt. Az ülésen megbeszéltek a pozsonyi kiállításon való részvétel terveit s több egyleti ügyet intéztek el. Azután mezőgazdasági bizottsági ügyeket vettek tárgyalás alá s az ülés lapunk zártáig eltartott.

— **(A közigazgatás egyszerűsítése.)** *Hegedüs* Sándor, kereskedelmi miniszter, rendeletet intézett az ország összes közigazgatási bizottságaihoz, melyben a közigazgatási hatóság részére a kazánvizsgálatoknál egyszerűsíti az eljárást. A miniszter a vizsgálatok vezetését a kerületi iparfelügyelőségekre bizta, a kik közvetlen érintkezésben vannak a miniszteriummal s így a közigazgatási bizottságokat sok munkától szabadítják meg. A kazánvizsgálatokra vonatkozó határozatok másodfoku elbírálását továbbra is a bizottság hatáskörében hagyta a miniszter.

— **(Árverés a szalógházban.)** A Zrinyi- és Gyár-utca sarkán levő *Weisz*-féle szalógházban folyó hó 27-én délután 2 órakor árverés tartatik, melyen a törvényben előirt határidőn túl meg nem hosszabbított, — arany, ezüst ékszer és más egyéb tárgyak nyilvánosan elárvereztetni fognak.

— **(Legcélszerűbb)** és legjobb minőségű katonai és turista távcsövek, kiváló finom lencsékkel, továbbá a legjobb és kellemben ülő szemüvegek és orrszorítók, szürke, nap ellen védő szemüvegek csak *Schönwald* Imrénél, Pécsen, Király (fő) utca a hatyru épületében kaphatók.

— **(A Budapestre utazó közönség figyelmébe)** ajánljuk a székesfőváros egyik legrégebb és elsőrangú szállodáját, az *Angol királynő szállót* (Deák Ferenc-utca 1., melynek tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árengedményben részéti vendégeit.

— **A Bedő-kávéházban** ma, vasárnap, Rác Gusztó, holnap, hétfőn, *Kórody* Gyula zenekara zene-estélyt tart.

Művészet, irodalom.

○ **Heti műsor.** Vasárnap, február hó 23-án délután «Királyfogás», operett; este «Szökött katoná», népszimf. — Hétfőn febr. 24-én «Goldstein zámá», bohózat. — Kedden febr. 25-én «Svihák», operett. — Szerdán febr. 26-án «Király házasodik», vígjáték. (*Zilahy* Gyula, az aradi színház új igazgatójának felléptével, az Országos Színész-Egyesület nyugdíj alapja javára.) — Csütörtökön febr. 27-én «Képviselő ur», bohózat. — Pénteken febr. 28-án «Közönyt közöny-nyel», vígjáték. — Szombaton március 1-én «Kurucfurfang», szimf.

○ **Geyer Stefi körútja.** Geyer Stefikét, ezt a bájos leánykát, a ki varázs hegedűjével már eddig is nemcsak a százezerekre menő tömeget hódította meg, hanem koronás főket is hatalmába ejtett, legközelebb üdvözölni fogják városunkban is. A fizikailag még kicsiny, de a művészetében már igen nagy „Stefike“ hódító körútra indul Magyarországon s turnéjában meglátogat minket is. Nagy tisztelet éri városunkat ezzel a látogatásával, mert *Geyer* Stefi úgy szólván csak az elsőrendű zenei metropolisokat kereste fel művészetével. És vajjon minek köszönhetjük a kis Stefi látogatását? Annak, hogy a „Rivierán“ himlő járvány ütött ki, mely miatt a művésznő ottani szerződését felbontani volt kénytelen. És felszabadulván kötelezettségeitől, mi sem természetesebb, hogy Stefike szívesebben engedett azoknak a kedves felszólításoknak, melyeket *hazájának* számtalan városaiból kapott, mint azoknak, a melyek külföldről érkeztek hozzá. Hallani fogjuk tehát mi is az ő varázshegedűjét, a mi kétségkívül ünnep lesz reánk nézve is, kik oly ritkán részesülhetünk az ilyen abszolút zenei élvezetben.

Törvénykezés.

A mohácsi férjgyilkosság.

Pécs, 1902. febr. 22.

A mai második napon kezdett világosság szűrődni abba a rejtelmes esetben, melyet *Freund* Mór, mohácsi lakosnak hirtelen kimulása képezett s mely miatt özv. *Freund* Mórné szül. *Weiss* Lina férjgyilkosság szörnyű vádjával terheltén állt tegnap és ma az esküdtek előtt.

A mai nap megtartott tanukihallgatások során egyre több érv mutatkozott a mellett, hogy *Freund* Mór öngyilkos lett, önmaga mérgezte meg magát.

A tanuk közül összesen hatan vallották azt, hogy előttük *Freund* Mór azt mondta, hogy megunta az életet, a sok bajlódást s véget vet az életének. Azt mondta, hogy vagy agyonlővi magát, vagy mérget vesz be. Ennek okául a tanuk mind azt állították, hogy *Freund* nem a legjobb viszonyban élt feleségével. Nem pedig azért, mert sem anyagi viszonyaikkal nem volt megelégedve; sem a feleségét nem szerette. Egész nap állandóan távol volt a háztól; az üzletben a felesége végezte a kiszolgálást; ő pedig csak enni járt haza.

Arról, hogy *Freund*nek titkos ismeretése lett volna *Imre* Józseffel, a tanuk nem tudnak semmit. *Imre* József oda járt az üzletbe, mint sok más jó ismerős és ott elbeszélgettek. A leggyakrabban *Freund* is ott volt és ő is, mint jó ismerőssel, bánt *Imrével*.

A mai tárgyalás iránt is nagy érdeklődés mutatkozott. A közönség zsufozásig megtöltötte a hallgatóság széksorait és folytonos feszült érdeklődéssel kísérte a főtárgyalást. A vádlott ma is folyton ártatlanságát hangoztatta. Hogy éjnek éjszakáján férjéhez orvost nem hivatott, azt azzal menti, hogy három napig tartó éjjeli ápolásában kifáradt s férje amugy is a legkisebb bajnál is rendkívüli érzékeny lévén, nem is gondolta, hogy olyan nagyon veszedelmes a baj. Férje nem is evett semmit; hányási ingerei voltak s folyton lázról panaszkodott. Azért adott ő neki maga citromos vizet és szódavizet is, a melyiket épen kívánta.

A főtárgyalásra összesen huszonhárom tanu volt beidézve, kiknek kihallgatása ma délre ért véget.

Délután a szakértő orvosok kihallgatása és a meg nem jelent tanuk vallomásainak felolvasása következett, a mi szintén sok időt vett igénybe.

Az esküdtek öt órakor vonultak vissza határozat hozatalra s háromnegyed hat órakor hirdették ki a verdiktet, melyben az esküdtszék nem bűnösnek mondta ki a vádlottat a férjgyilkosság ügyében. S a bíróság a felmentő ítélet alapján özv. *Freund* Mórét nyomban szabadlábra is helyezte.

§ **Gondnokság alá helyezések.** A pécsi kir. törvényszék *Nagy* Ferenc, 45 éves, róm. kath. vallásu, vaszari lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte. — A szegzárdi kir. törvényszék *Bognár* Borbála, pincehelyi lakosnőt és *Rozsics* László, dombovári lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

§ **Csőd Pécsváradon.** A pécsi kir. törvényszék *Fleischer* József, be nem jegyzett pécsváradai rőfőskereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos dr. *Borsitaky* Imre törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. *Seh* Károly, helyettese dr. *Zsolnay* Gyula, pécsi ügyvédek. Igénybejelentési határidő ápril. 1.; felszámolási határnap ápril. 14-ike.

§ **Megszűnt gondnokság.** A kaposvári törvényszék *Cseh* József, zselc kislaludi lakos ellen elrendelt gondnokságot megszüntette.

§ **Hivatalsszolgák kinevezése.** A szegzárdi törvényszék elnöke *Turbók* József, bonyhádi járásbírósi hivatalsszolgát a tamásii járásbírósihoz helyezte át; *Halasi* György, tamásii járásbírósi napidíjas hivatalsszolgát pedig a bonyhádi járásbírósihoz harmadosztályu hivatalsszolgává kinevezte.

Táviratok.

— **Országgyűlés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt *Lurtz* Károly felszólalt, hogy *Rákosi* Viktor minapi beszédében azzal vádolta őt, hogy másképp beszélnek otthon, mint itt. Védekezik úgy a maga, mint szeretett szász népe érdekében.

Komjáthy Béla az erre támadt nagy zajban kérdi:

— Hol van a szász nép?!

Kiáltások: Nem létezik.

Lurtz Károly tiltakozik az ellen, hogy ők magyarellenes politikát űznek. Ha sérelmük van, annak orvoslását csak itthon keresik a magyar hazában, melylyel nyolcszáz éve együtt örülnek, szenvednek.

Barta Ödön: A kiknek két hazát adott az Isten!

Lurtz Károly cáfolja Rákosi vádjait; de ezek elleni állásfoglalását bevallja s beszédét zúgás kíséri.

Lukács László pénzügyminiszter a szónokokkal polemizált. **Csávolszky** Lajost élesen támadta. Szándékosan valótlán, mérgezett dolgokkal támad, a kit ő nem utánoz. A költségvetés realitását igazolja a külföld elismerése is. Ajánlja a budgettet elfogadásra

Szünet után **Vérsi József** személyes kérdésben válaszolt **Rakovszky** Istvánnak az angol nyugdíjakra nézve.

Rákosi Viktor válaszolt ezután **Lurtz** Károlynak kijelentvén, hogy jövő héten részletes adatokkal fog szolgálni. Most csak azt a multkori állítását cáfolja, hogy **Ziegler** Regina nem gyalázza Petőfit. Felolvassa a költőné keziratát, melyben a magyarokat vad hunoknak mondja s Petőfit lázadónak, barbár költőnek nevezi, a ki a hatalmas császári birodalom legnagyobb ellensége.

Ezt zaj fogadta a szélsőbalon és eme felkiáltások: Gyalázat!

Rákosi Viktor folytatja: A szászok kétszínű politikát űznek és Szedánt ünneplik. Mi **zöld** szászoknak hívjuk őket; de vigyázzanak, mert ha nem viselik magukat tisztességesen a nemzettel szemben, **megkékülnek!** (Derűtség.)

Lurtz Károly röviden felelt Rákosinak s ezután kisebb interpellációk voltak.

— **A király Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ő felsége holnap három heti tartózkodásra Budapestre érkezik.

— **Rákosi Viktor üdvözlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Rákosi** Viktor, országgyűlési képviselő, minapi beszédeért a **brassói** magyaroktól és a **hajdunánási** görögkatholikusoktól üdvözlő sürgönnyt kapott.

— **Devett előnyomulása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból írják, hogy **Devett** tábornok Lindleytől nyugatra nyolcszáz emberrel áttörte az örvonalat és éjszaka felé vonult.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. kir. város 1902 évi február hó 22. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza őszi 18.20—17.60; tavaszi ————
uj ————. Kétszeres^o 15.20—14.60 ———; uj ————
Rozs ó 15.——14.20; uj ———. Arpa őszi 12.——40.——
tavaszi ———; uj ———. Zab tavaszi 15.20—14.60
Bükköny ———. Kukorica Uj 10.80—10.4) ———
Közönséges. — Széna 7.20.—5.— Szalma 3.20—2.40
Kínálat: gyenge, mintegy 350 gabona-kocsi volt a piacon.

Nyilt-tér.*)

HIRDETMÉNY.

Az **Üszögi uradalom** a fedeztetésre engedélyezett **Jap**-nevű angol telivér ménjével **magánfeleknek is fedeztet 40 koronáért** darabonként.

Fedeztetési-ido naponként délelőtti 11 óra Üszögön.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetések.

Meghívó.

A Pécsi Keresztény Önségélyző- és Fogyasztási Szövetkezet

f. évi március hó 9-én tartja ezévi

rendes közgyűlését,

melyre a t. c. tagok tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat.

1. Elnök és jegyző választása, két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. 1901. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. Felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági és 4 felügyelő-bizottsági tag választása.

Közhirre tetetik, hogy a szövetkezet zárszámadása, a felügyelő bizottság jelentése, a tagok statisztikája a közgyűlést megelőzőleg közzétételnek s az üzlethelyiségben betekintheők.

A közgyűlés a „Katholikus Legény-Egylet“ helyiségeiben, Megye-u. 22. sz alatt lesz. **Kezdeté d. u. 3. órakor.**

Pécs, 1902. február 20-án.

Az igazgatóság.

Tisztviselők, tanítók és napidijasok,

kik az irodán kívül önálló tevékenységre hajlandósággal és kvalifikációval bírnak,

szép keresetre

és carrierre

TEHETNEK SZERT.

Csakis írásbeli ajánlatok küldendők:
Schwarz József hirdetési irodájába
Budapest, Marokkoi-utca 4.
Ambicio 395. sz. a.

!! Tőzeg-klozettek !!

Tőzeg-klozet beszerez mindenki, ki teljesen szagtalan arnyékszékét óhajt, mert a tőzeg szagtalanít!

Tőzeg-klozet beszerez mindenki, ki a maga és családának egészségéről gondoskodik, mert a tőzeg fertőtleníti!

Tőzeg-klozet beszerez mindenki, ki a nmaei denféle betegségeket terjesztő pecegődröt házából eltávolítani kívánja, mert a ilyenre a tőzeg-klozetek használatánál több szükség nincsen.

Tőzeg-klozetek kizárólag kaphatók:

Kraus Istvánnal, Pécssett.

T. Kraus István urnak Pécssett.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított tőzeg-szóró klozetekkel teljesen meg vagyok elégedve. A klozetek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok.
Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel dr. MENDE LAJOS.

T. Kraus István urnak Pécssett.

Szívesen adom tanubizonyosságát annak, hogy az Ön által szállított tőzeg-arnyékszékek minden tekintetben megfelelők, különösen hangsúlyozom, hogy mióta ezek nálam használatban vannak és az emésztőgődröt használaton kívül helyeztem, az eddig mindig nedves falak egészen kiszáradnak.
Pécs, 1901. május hó.

Tisztele tel dr. CZIRER ELEK, főorvos.

T. Kraus István urnak Pécssett.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a megyei árvaháznál már egy év óta ezen klozettekből 10 drb. van használatban és feltűnő szagtalan voltuk, csekély kezelési költségük folytán a legmelegebben ajánlhatók.

KELLER ISTVÁN, megyei várnagy, mint a megyei árvaház felügyelője.

T. Kraus István urnak Pécssett.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a nekem szállított tőzeg-klozetek teljesen megelégedésemre beváltak és a még visszalévőket is mihamarabb átalakítottam.

Tisztelettel FODOR PÁL ügyvéd, Deák-utca 1.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
Segédszerkesztő
HONTHY ISTVAN.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közvényenél, csúznál és meghülésoknál.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
caász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Alkalmi áru-üzlet.
STEINER IMRE
PÉCS, Irgalmasok-utca 12. szám.

Egy finom férfi öltöny, fekete vagy színes, a **legfinomabb szövetekből, mérték szerint** elkészítve, a **legújabb facon** szerint, **finom béléssel, jótállás mellett** előbb 40 frt., **most 17 frt 50 krajcár.**

A szövet méterenkint 2 frt 50 kr.

1 finom fiú-öltöny elegánsan kiállítva **1 frt 10 kr.** Ugyanaz mosóban **80 krajcár.**

1 pár férfi tükörbőr, cugos cipő **2 frt 50 kr.**

1 pár sárga Chevro fűzős, vagy cugos cipő **3 frt 50 krajcár.**

1 pár fekete lakk, kit. keztyűbőr, Chevro, bezet. oldal gombos, fűzős, vagy cugos **3 frt 50 krajcár.**

1 pár női tükör vagy vise bőr, cugos vagy fűzős **2 frt 50 krajcár.**

1 pár női sárga, vagy fekete, Chevro, kitt, vagy lakk, cugos, fűzős, vagy oldalt gombos **3 forint.**

1 pár gyermek lakkeipő keztyűbőrrel **1 forint.**

1 pár gyermek-csizma 20-tól 28-ig **1 frt 50 krajcár.**

1 fehér férfi-ing előbb 2 frt 50kr., most **1 frt 20 krajcár.**

Alkalmam volt **egy nagy rak-tárt** megvenni és abba a kellemes helyzetbe jöttem, hogy **mindenki a félárt megtakaríthatja.**

Vidékre szövetminták bérmentve.

Elegendő cipómértékre, ha harisnyás lalabbal papírra lépünk és azt körül rajzoljuk.

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Tisztelettel

Steiner Imre,

PÉCS, Irgalmasok u. 12. sz.

Veszek

tojást, vaját, szárnyast, olvasztott zsirt, szalonát, füstölt húst, füstölt hurkát, húsos sertést, sárga éti-burgonyát és vese-burgonyát

a legjobb árakon, bármilyen mennyiségben, készpénzfizetés mellett

Kirner Máté

hús-, vaj-, tojás-, sajt- és vegyesáru-kereskedése

BÉCSBEN, XVI. Enekelstrasse 28.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajtaiban fajtisztán, teljes jótállással.

Előkerítés

Gleditschia esometék és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltetik.** — Ezer csemete elég 200 méterre. —

Ára 6 frt.

Díocesemeték. Óriási jövedelem biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék **ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzéken kívül** még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mert nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, **kik rendelni semmit nem akarnak,** mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim: **„Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

Dorsch Csuka-Májolaj

(törvényesen védett csomagolásban)

sárga egy palaczk 2 korona
fehér „ „ 3 „

MAAGER VILMOS-tól
BÉCSBEN.

Az első orvosok tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testli szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Kapható az **osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában és droguista üzletében.**

Főraktár és főelárusítás az osztr.-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs

III/3. Heumarkt 3.

Utáztatok hatóságilag nyomoztatnak.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Gazdáknak fontos

tudni, hogy a

legjobb vetőmagvak

lóhere-, lucerna-,

répa-magvak,

Vető bükköny stb.

szavatolt

tiszta s megbízható minőségben

ugy nagyban, mint kicsinyben a

legolcsóbban

Spitzer Jakabnál,

Pécs, pálya utca 3. sz. a.
szerezhetők be.

Üzlet-helyiség változtatás!

Alulírott a Pécssett már 28 év óta fennálló

első budapesti cipőkereskedését

a Király-utcai 9-ik számú házból, — az ott tervbe vett építkezés miatt, — a **Ferenciek-utcája 3-ik számú házba áthelyezvén**, — ezen új üzlethelyiségében eddigi igen tisztelt vevői részéről további szives partolását kéri, — s egyuttal az itt dusan felszerelt raktáron levő, — kizárólag kézműipari lag előállított

**budapesti Szánder-féle elismert és többszörösen
kitüntetett — legjobb minőségű cipőit**

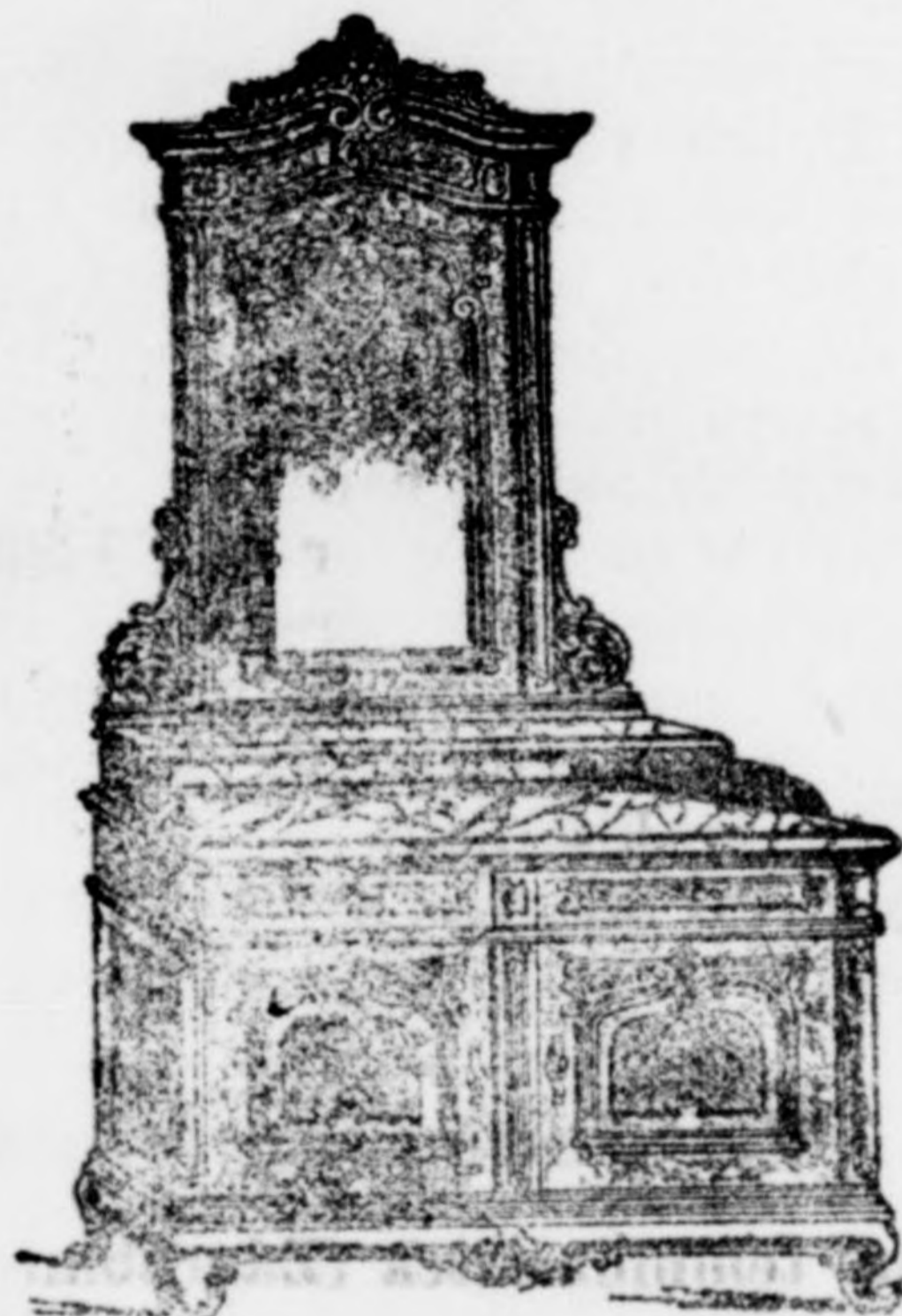
melyek a mig egyrészt a kulcsin és izlés tekintetében választékosak — addig másrészt a használatra nézve kényelmesek és tartósak

urak, hölgyek és gyermekek részére a legjutányosabb árak mellett

ajánlja, — minél számosabb megrendelést kér, és a megrendelések közvetítését pontosan eszközli

kiváló tisztelettel és szolgálatkészséggel:

Krautzak M. A.

Zsolnay Imre

Butorraktára Pécs, Ferenciek-utca 11. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **45 év óta fennálló** butorüzletem átadása céljából elhatároztam, miként a rendkívül **felszaporodott készleteimet részben kiárusítani**, kisebbíteni fogom, a mi által **kedvező alkalom nyílik, kitűnő minőségű butorokat és mindennemű lakásberendezési tárgyakat igen jutányos árért** beszerezhetni.

KÖSZI JÁNOSNÉ

PÉCSETT, IRGALMASOK-U. 24. SZ.

fűszerkereskedése és a Vilma-cukorkagyár tulajdonosnője minden a fűszerüzleti szakmába vágó árunak közvetlenül és kifogástalan forrásokból való beszerzése folytán azon előnyben részesítheti a t. c. vásárló közönséget, hogy megbízható jó árut olcsó áron vásárolhasson. Saját gyártmányu cukorkái ugy a helybeli, mint a vidéki vásárlók elismerő megelegetését nyerték meg, s így bátran versenyezhet az idegen gyárak áruival már azért is, mert olcsóbb árak mellett csak jó minőséget nyújt. Saison áruai a különleges Tip-Top rum, 7 decil. üvegben 2 kor., 3½ decil. üvegben 1 kor. Kitűnő theája, thea-süteménye és válogatott minőségű szalon-, színház- és selyembonbonjai, Café á la Crème és egyéb cukorkái általános kedveltségnek örvendenek

KERDL LAJOS

(ezelőtt *Berecz Károly*)

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése

Pécsett.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát
mindennemű fűszer és csemege-cikkekben
a *bőjti idényre* u. m.:

EMENTHALI
GORGONZOLA
SZTRACHINO
ROQUEFORT
TRAPISTA
IMPERIAL
ROMADOUR
PUSZTA DÓRY
LIPTAI
KÁRPÁTI GROJI

sajtók

ANGOLNA
SZÜZ HERING
HOLLANDI HERING
"PACOLT"
OROSZ HAL
SZARDINIA
PISZTRÁNG
THUN HAL
SZARDELLA
ASPIK HERING
SZARDELLA CSIGA
SPROTNÍ MARINIROZVA
FÜSTÖLT PICKLING
PRINCESS HERING

halak

Egyedül csak nálam kapható
a valódi

Sziciliai cognac,
mely különösen **betegeknek**
orvosilag van ajánlva.

Naponta friss

GRAHAM-kenyér

gyomorbaajosoknak.

Erreth-féle
asztali- és
pecsenye-borok.

Az életmentő.

Igaz történet az életről. — Elbeszéli: **Fáblán András, Turkevén.** (Utánnomás tilos.)

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám, aki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Nyolc esztendeig kínlódott jó atyám. **gyomorgörese és bélhurutja** volt s **vérszegénységben** szenvedett; minden esztendőben **vérzés** támadta meg, s emellett **szívdobogás**. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó belső bajokban is szenvedett szegény. A **csuzos és reumatikus bántalmak** rettentően kínozták, **dereka fájt**, iszonyu **szagatásai** voltak és **semmi sem** használt neki. Már-már föl hagyott azzal, hogy orvosi szerekért hasztalan dobálja ki pénzét, s párnákba csavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott. Egyszerre csak felkiált:

— Ez az! — Micsoda? kédeztük mi.

— Ez az! ismétli az öreg és egy elbeszélésre mutatott, melynek a címe: „**Egy öreg ember titka**“, melyben elbeszéli ifj. Szabó István, hogy a világ semmitéle szere már nem használt neki, végre a híres **Heller-féle „Elsa-fluid“**-hoz folyamodott, mely nemcsak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani kedvét és kívánságára **Feller V. Jenő** gyógyszer-tárából a „**Szt. Háromság**“-hoz **Stubica, templom-utca** rendeltünk 12 üvegce **Elsa fluidot**, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 korona utánvét mellett egy tucat **Elsa-fluidot** küldött és használati utasítást mellékelte hozzá, melyből megtudható, miképp kell használni. A posta költséget ő maga fizette.

14 napon keresztül óránként husz csöppöt ivott atyám egy kanálnyi tejben ebből a jóillatu **Elsa-folyadék**ból s minden reggel és este jól bedörzsölte magát az **Elsa-csöppekkel**. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és 2 hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien **Feller-féle Elsa-fluidot** rendeltek s csodálatosan az mindenkinek használt. Itt csak néhány esetet akarok említeni. A **Dandár István** öregsége következtében **szemgyöngeségben** szenvedett, már közel volt a megvakuláshoz s emiatt a **Feller-féle Elsa-fluidot** kezdte hasz-

nálni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek **szurása és derékszája** volt, a **fejük és keresztcsontjuk** fájt, erősen **köhögtek, influenza**sak voltak és valamennyit egészségesé tette a **Feller-féle Elsa fluid**. Erős Károlynak **szédülései** voltak és **mellbaj** kínoztta, **vért köpött** s **láza** volt, úgy, hogy a tejet is elvesztette, csecsemője ennélfogva **hasgörcsöket** és **kiütéseket** kapott, ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a **Feller-féle Elsa-fluid**, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A plébános ur gazdaszönya orbáncot kapott az arcán, mérges daganata volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András rémséges **fogfájásban** és hat gyermeke **sárgaságban** szenvedett, **gyomorbajuk, hányingerük, du-gulásuk és gilisztájuk** volt. A **Feller-féle Elsa-fluid** egy ezeket, mint minden előfor-

duló betegséget kigyógyított.

Az **Elsa-fluid** mind bresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen **16 koronáért négy tucatot** rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. — Az én öreg apámnak nem volt nyugta

és egyre azon gondolkodott, miképp mutathatná ki háláját **Feller V. Jenő** gyógyszerész urnak, kinek egészségét köszönhette. S mikor egyszer a templomból jött, így szólt hozzám:

— Az olvasásnak köszönhetem, hogy erre a jó szerre találtam, a mely az én **életmentőm** volt, ülj hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a **Feller-féle Elsa fluid** s mi a legmélyebb hálát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ, mily hathatós szer az **Elsa fluid**.

Ti, kedves olvasók, ha az **Elsa-fluidot** meg akarjátok rendelni, így címezzétek:

Feller V. Jenő gyógyszer-tárának
Stubica templom-utca (Zágrábmegye)

és adja a jó Isten, hogy ez a csodaszer sohasem fogyjon ki, s mindenkinek oly hathatósan segítsen, mint az én öreg atyámnak.

A valódi **Feller-féle Elsa fluid** az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „**Elsa**“ védjeggyel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arcbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitűnő szobailatot is használják.

Egy tucat (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8.60 kor., 36 üveg 12 kor. 40 f., 48 üveg 16 kor. bérmentve utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után. A ki másodszer rendel, minden 12 üveghez

☛ 1 üveget ingyen kap ☛

Törv. védve.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

Feller V. Jenő

gyógyszertára **Stubica templom-utca (Zágrábmegye.)**
Főraktárak **Budapesten:**

Török József gyógyszer-tárában, VI., Király-utca 12.
Dr. Egger féle „**Nádor**“ gyógyszer-tárában, Váci-körut 17.
Zoltán Béla gyógyszer-tárában, V., Nagykorona-utca 23.

Mindenkinek megmondom és megírom, hogy csakis a híres **Feller-féle „Elsa Fluid“** mentette meg az életemet, írja ifj. Szabó István Pákozdt.

18 éven át egész testemen különféle kinos sebekben szenvedtem, senki és semmi sem segített rajtam, csak az ön **Elsa Fluid** ja, mely teljesen kigyógyított. **Hönigschnabel Endre, Körösbánya.**